

Finansdepartementet
Skatte -och tullavdelningen
DNR: Fi2023/03235
Inges per e-post:
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian ”En skattefri grundnivå för sparande på investeringssparkonto och i kapitalförsäkring”, Fi2023/03235

Sveriges Aktiesparares Riksförbund (”Aktiespararna”) har inbjudits att lämna synpunkter på promemorian ”En skattefri grundnivå för sparande på investeringssparkonto och i kapitalförsäkring” och avger härmed följande yttrande.

Aktiespararna har sedan länge drivit frågan om att ett skattefritt grundbelopp motsvarande minst en genomsnittlig årslön efter skatt bör införas på Investeringssparkontot och kan konstatera att det nu föreslagna grundavdraget om 300 000 kronor ligger nära det nuvarande snittet. Inledningsvis vill Aktiespararna därför uttrycka sitt stöd för förslaget i de delar som rör ett grundavdrag på Investeringssparkontot och kan inte nog understryka vikten av att detta kommer på plats snarast möjligt.

I den del som rör ”Förvärv av finansiella instrument via OTF-plattformar och värdepappersinstitut” anser Aktiespararna dock att ytterligare utredning behövs och frågan bör därför lyftas ut ur den nu aktuella lagändringen för att inte riskera att det mycket angelägna grundavdraget försenas.

Ett grundavdrag på Investeringssparkonton

Sedan tillkomsten har villkoren för Investeringssparkontot vid två tillfällen förändrats genom att den procentuella schablonavkastningen, som vid tillkomsten av Investeringssparkontot var satt till statslåneräntan, 2016 höjdes till statslåneräntan plus 0,75 procentenheter och 2018 till statslåneräntan plus 1 procentenhet. Därtill kan schablonavkastningen sedan 2016 inte understiga 1,25 procentenheter.

Villkoren för Investeringssparkontot har således försämrats vid flertalet tillfällen sedan dess tillkomst och efter att schablonbeskattningen höjts i takt med att statslåneräntan gått upp, vilket stärker effekterna av förändringarna 2016 och 2018, kan det ifrågasättas ifall Investeringssparkontot fortfarande är ett skattegynnigt sparande. Effekten av förändringarna är avsevärda, i deklarationen för inkomståret 2023 förväntas den samlade ISK-skatten uppgå till 15 miljarder, att jämföra med 6 miljarder föregående år.

Från forskarhåll har det i närtid också ifrågasatts ifall Investeringssparkontot för långsiktiga sparare faktiskt är förmånligt jämfört med att ha sitt sparande på ett VP-konto/depå, och detta under såväl högre- som lägre räntenivåer.¹

Det kan också konstateras att för de som har över 458 000 kronor på sitt Investeringssparkonto kommer skatteuttaget, avdraget till trots, fortfarande vara högre nu än vad det var i samband med deklarationen 2023 (för beskattningsåret 2022).

¹ Adam Farago, Erik Hjalmarsson och Tamas Kiss, Ekonomisk debatt nr 6 2023, [51-6-afehtak.pdf \(nationalekonomi.se\)](#)

Det är angeläget att Investeringsparkontot är en enkel och skattemässigt gynnad sparform. Dels för att ett långsiktigt sparande, oavsett avsikten med det, är gynnsamt för både individ och samhälle, men också för att ett av syftena var att ersätta IPS som ett praktiskt och enkelt sätt att pensionsspara. Om Investeringsparkontot idag fyller dessa tänkta funktioner kan med fog ifrågasättas.

Det nu förslagna grundavdraget är således såväl välkommet som välbehövligt och brådskande, men inte tillräckligt. Aktiespararna vill därför uppmana regeringen att så snart grundavdraget är på plats tillsätta en utredning i syfte att ta fram ytterligare reformer som säkrar Investeringsparkontots ställning (jämfte kapitalförsäkringen, vilken även denna omfattas av promemorians förslag) som förmånlig sparform. Reformerna som snarast borde kunna sjösättas vore att återställa villkoren avseende schablonavkastningen till de som ursprungligen var.

Förvärv av finansiella instrument via OTF-plattformar och värdepappersinstitut

Aktiespararna ställer sig tveksamma till förslaget och ser risker kopplat till bland annat en effektiv marknadsövervakning. Det kan dock inte uteslutas att det även finns fördelar med förslaget. Den konsekvensanalys som gjorts är väl tunn för att ligga till grund för ett klokt beslut i frågan. Aktiespararna anser därför att frågan bör utredas ytterligare bland annat med en utförligare konsekvensanalys, framförallt med fokus på försvårad marknadsövervakning, effektiv och rättvis prissättning på marknaden och förändringar i kostnader för investerarna.

Stockholm den 25 mars 2024

Urban Karlström,
Ordförande Aktiespararna

Joacim Olsson,
Vd Aktiespararna